

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN XUÂN MẠNH

**ĐÁNH GIÁ ẢNH HƯỞNG CỦA CHÍNH SÁCH
QUẢN LÝ VÀ BẢO VỆ RỪNG ĐẾN PHÁT TRIỂN
RỪNG Ở TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN XUÂN MẠNH

**ĐÁNH GIÁ ẢNH HƯỞNG CỦA CHÍNH SÁCH
QUẢN LÝ VÀ BẢO VỆ RỪNG ĐẾN PHÁT TRIỂN
RỪNG Ở TỈNH BẮC KẠN**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN ĐÌNH TUẤN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Bản luận văn thạc sĩ “ *Đánh giá ảnh hưởng của chính sách quản lý và bảo vệ rừng đến phát triển rừng ở tỉnh Bắc Kạn* ” là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát tình hình thực tiễn và dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Trần Đình Tuấn**. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn đều là trung thực.

Bắc Kạn, tháng 5 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Xuân Mạnh

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành tại trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên theo chương trình đào tạo Cao học kinh tế, khóa 10 từ năm 2013 - 2015.

Trong quá trình học tập và thực hiện luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Ban giám hiệu, Phòng Đào tạo, cùng các thầy giáo, cô giáo. Nhân dịp này, tác giả xin chân thành cảm ơn về sự giúp đỡ quý báu đó.

Tác giả xin chân thành cảm ơn tới TS. Trần Đình Tuấn - người hướng dẫn khoa học, đã tận tình hướng dẫn và truyền đạt những kiến thức quý báu, giúp đỡ tác giả hoàn thành luận văn này.

Xin gửi lời cảm ơn tới tập thể cán bộ, công chức, viên chức Văn phòng Tổng Cục Lâm nghiệp, Chi Cục Lâm nghiệp tỉnh Bắc Kạn, Chi Cục Kiểm Lâm tỉnh Bắc Kạn, UBND xã Côn Minh, xã Quang Phong, huyện Na Rì; UBND xã Bằng Lăng, xã Bằng Phúc, huyện Chợ Đồn, các bạn bè đồng nghiệp và gia đình đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập và triển khai thu thập số liệu ngoại nghiệp phục vụ luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Bắc Kạn, tháng 5 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Xuân Mạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của luận văn.....	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ RỪNG VÀ CHÍNH SÁCH QUẢN LÝ, BẢO VỆ VÀ PHÁT TRIỂN RỪNG	5
1.1. Cơ sở lý luận về rừng và chính sách quản lý bảo vệ rừng	5
1.1.1. Một số vấn đề chung về rừng và chính sách quản lý bảo vệ rừng.....	5
1.1.2. Những vấn đề chung về quản lý, bảo vệ rừng và phát triển rừng.....	13
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng	18
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý, bảo vệ và phát triển rừng của một số nước trên thế giới.....	18
1.2.2. Kinh nghiệm quản lý, bảo vệ và phát triển rừng của một số địa phương trong nước và bài học kinh nghiệm cho tỉnh Bắc Kạn.....	21

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI	25
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	25
2.2. Phương pháp tiếp cận đề tài	25
2.2.1. Phương pháp tiếp cận	25
2.2.2. Phương pháp nghiên cứu cụ thể	26
Chương 3. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH QUẢN LÝ BẢO VỆ RỪNG ĐẾN PHÁT TRIỂN RỪNG Ở TỈNH BẮC KẠN	30
3.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của tỉnh Bắc Kạn	30
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	30
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Kạn	38
3.1.3. Đánh giá chung về đặc điểm của tỉnh Bắc Kạn có ảnh hưởng đến công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng.....	40
3.2. Các chính sách quản lý, bảo vệ và phát triển rừng được triển khai thực hiện ở tỉnh Bắc Kạn.....	42
3.2.1. Các chính sách của Nhà nước về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng	42
3.2.2. Các chính sách của tỉnh Bắc Kạn ban hành về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng.....	46
3.3. Thực trạng thực hiện chính sách và kết quả tác động của các chính sách đến phát triển rừng	47
3.3.1. Tình hình triển khai thực hiện chính sách ở tỉnh Bắc Kạn	47
3.3.2. Đánh giá về thực trạng thực hiện chính sách.....	49
3.3.3. Kết quả tác động của các chính sách quản lý bảo vệ rừng đến phát triển rừng tỉnh Bắc Kạn.....	51
3.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến việc thực thi chính sách.....	62
3.4.1. Ảnh hưởng của yếu tố điều kiện tự nhiên.....	62
3.4.2. Ảnh hưởng của các yếu tố con người	63

3.4.3. Ảnh hưởng từ hệ thống tổ chức quản lý	63
3.4.4. Ảnh hưởng từ cơ sở hạ tầng.....	63
3.4.5. Ảnh hưởng của chính sách theo tính đồng bộ, nhất quán.....	64
3.5. Đánh giá tác động của chính sách quản lý, bảo vệ rừng đến phát triển rừng ở tỉnh Bắc Kạn qua kết quả điều tra	64
3.5.1. Thực trạng công tác quản lý bảo vệ và phát triển rừng ở địa bàn điều tra.....	64
3.5.2. Kết quả điều tra thực tế.....	67
3.6. Đánh giá chung về tác động của chính sách quản lý bảo vệ rừng đến phát triển rừng ở tỉnh Bắc Kạn	71
3.6.1. Những kết quả đạt được.....	71
3.6.2. Những hạn chế và nguyên nhân.....	72
Chương 4. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA CÁC CHÍNH SÁCH QUẢN LÝ, BẢO VỆ RỪNG ĐẾN PHÁT TRIỂN RỪNG TỈNH BẮC KẠN GIAI ĐOẠN 2016-2020.....	74
4.1. Quan điểm nâng cao hiệu quả của chính sách quản lý, bảo vệ rừng đến phát triển rừng ở tỉnh Bắc Kạn	74
4.2. Định hướng nâng cao hiệu quả của chính sách quản lý, bảo vệ rừng đến phát triển rừng ở tỉnh Bắc Kạn	76
4.3. Một số giải pháp chủ yếu để nâng cao hiệu quả quản lý, bảo vệ rừng đến phát triển rừng của tỉnh Bắc Kạn.....	83
4.3.1. Giải pháp chung	83
4.3.2. Giải pháp cụ thể	83
4.3.3. Đề xuất các chính sách hỗ trợ cho phát triển lâm nghiệp	86
4.4. Một số kiến nghị đối với các cấp quản lý	91
KẾT LUẬN	93
TÀI LIỆU THAM KHẢO	96
PHỤ LỤC	99

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BQLDA	:	Ban quản lý dự án
BVR	:	Bảo vệ rừng
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
NN&PTNT	:	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
PCCCR	:	Phòng cháy chữa cháy rừng
PTNT	:	Phát triển nông thôn
QLBVR	:	Quản lý bảo vệ rừng
QLBV&PTR	:	Quản lý bảo vệ và phát triển rừng
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Chọn mẫu điều tra số liệu sơ cấp	27
Bảng 3.1.	Diện tích các loại đất tỉnh Bắc Kạn năm 2014	33
Bảng 3.2.	Diện tích đất đai và dân số tỉnh Bắc Kạn năm 2014.....	38
Bảng 3.3.	Hệ thống một số văn bản về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng quan trọng của Nhà nước	42
Bảng 3.4.	Độ che phủ rừng của tỉnh Bắc Kạn so với các tỉnh Đông Bắc giai đoạn 2011 - 2013	51
Bảng 3.5.	Hiện trạng đất lâm nghiệp tỉnh Bắc Kạn	53
Bảng 3.6.	Số vụ vi phạm và diện tích rừng bị tàn phá, bị cháy tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2010 - 2013	55
Bảng 3.7.	Kết quả chăm sóc rừng trồng và giao khoán rừng giai đoạn 2011-2013	56
Bảng 3.8.	Ý kiến đánh giá về tình hình thực hiện chính sách quản lý, bảo vệ và phát triển rừng của các cán bộ quản lý các cấp tỉnh Bắc Kạn	67
Bảng 3.9.	Ý kiến đánh giá của các hộ gia đình về tác động của các chính sách quản lý, bảo vệ và phát triển rừng	69
Bảng 4.1.	Định hướng đất sử dụng đất lâm nghiệp đến năm 2020.....	78
Bảng 4.2.	Định hướng qui hoạch đất lâm nghiệp theo 3 loại rừng đến năm 2020.....	79
Bảng 4.3.	Định hướng qui hoạch rừng sản xuất đến năm 2020.....	81

DANH MỤC CÁC BIỂU

Biểu đồ 3.1.	Độ che phủ rừng của tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2011 - 2013	52
Biểu đồ 3.2.	Kết quả trồng rừng tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2011 - 2013	56
Biểu đồ 3.3.	Biểu chi trả dịch vụ môi trường rừng của tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2013 - 2014 và ước thực hiện 2015	60